

Program działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy uwzględniający aspekty organizacyjne i finansowe instytucji

Gminna Biblioteka Publiczna w Damnicy, której siedziba mieści się w Damnicy przy ulicy Wincentego Witosa nr 13, działa zgodnie ze Statutem przyjętym 4 września 2014 r. przez Radę Gminy Damnica (Uchwała nr XLVII/372/14). Biblioteka posiada osobowość prawną i prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Aplikując na stanowisko dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy będę gospodarowała powierzonym i nabytym mieniem oraz dostępnymi i potencjalnymi środkami finansowymi zgodnie z zasadami efektywności ich wykorzystania. Biblioteka finansowana jest z dotacji samorządowej, z dotacji celowych, np. na zakup nowości wydawniczych z MKiDN, ze środków otrzymanych od osób prawnych i fizycznych oraz przychodów z prowadzonej działalności. Jako dyrektor biblioteki będę zabiegała także o finanse z dochodów własnych m.in. z opłat za usługi kserograficzne, powielanie i skanowanie materiałów bibliotecznych, sprzedaży makulatury i ubytkowanych woluminów, darowizn, np. multimediiów czy książek.

Analizując sprawozdanie z działalności biblioteki za rok 2019, a zwłaszcza zestawienie dochodów i wydatków za poprzedni rok, doszłam do wniosku, że dotacja z budżetu Gminy Damnica w większości pokrywa podstawowe potrzeby biblioteki, takie jak: wynagrodzenia dla pracowników, świadczenia pracownicze i usługi. Na zakup książek, zakup materiałów i wyposażenia oraz inne potrzeby, stricte związane z działalnością i funkcjonowaniem biblioteki, pozostaje tylko niewielka kwota. Środki te, niestety, nie pozwalają w pełni, efektywnie realizować statutowe zadania biblioteki.

Dlatego będę dążyła do poprawy warunków finansowych biblioteki pozyskując fundusze i materiały z innych źródeł, np. lokalnych sponsorów, fundacji i stowarzyszeń, podejmując starania o środki z programów regionalnych, krajowych lub unijnych.

Kandydując na objęcie stanowiska Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy postawiłam przed sobą ambitne zadania, bo tylko w ten sposób będę mogła efektywnie zarządzać tą instytucją kultury. Wytyczne kierunki działania będą ode mnie wymagały zaangażowania, kreatywności, otwartości i wsłuchania się w potrzeby społeczności lokalnej.

BIBLIOTEKA
DAMNICA

Biblioteka ma służyć mieszkańcom Gminy Damnica, ma zaspakajać i rozwijać ich potrzeby czytelnicze, oświatowe, kulturalne i informacyjne. Ponadto ma prowadzić wielokierunkową, otwartą działalność w zakresie upowszechniania wiedzy i kultury.

Postawiłam, więc sobie pytania.

W jaki sposób chciałabym osiągnąć te cele? W jakich sferach i jak zamierzam wpłynąć na rozwój biblioteki? Swoje plany i działania usystematyzowałam w kilku obszarach.

I. Działania w sferze organizacyjno – inwestycyjnej i finansowej.

1. Promocja biblioteki – to priorytetowy kierunek pracy i podejmę kroki, aby Biblioteka była miejscem znamiennym, rozpoznawalnym w środowisku lokalnym, pozytywnie odbieranym przez mieszkańców gminy. Działania w tym kierunku polegać będą na współpracy z mediami, organizowaniu spotkań promujących bibliotekę, informacjach zamieszczanych sukcesywnie na stronie WWW i profilach społecznościowych. Dbać będę o zewnętrzny wizerunek instytucji, mam tu na myśli zamieszczanie informacji o przedsięwzięciach Biblioteki na dużych plakatach, szyldach, czy banerach.
2. Powszechny i zdecydowanie większy dostęp użytkowników do zbiorów bibliotecznych – w tym zakresie podejmę działania w celu:
 - a) pozyskania lokalu dla filii, np. w miejscowościach Bobrowniki, Święcichowo oraz utworzenie punktów bibliotecznych w miejscowościach gminnych, gdzie nie ma szkół podstawowych, a funkcjonują świetlice środowiskowe. W ten sposób, dla mieszkańców gminy będzie można zorganizować sieć pod szeroko pojęte usługi biblioteczne, powszechny dostęp do informacji i włączenie ich w życie kulturalne. Da to możliwość pozyskania nowych użytkowników i promocji czytelnictwa. Koncepcja ta wiąże się ze zwiększeniem liczby etatów bibliotekarskich i zwiększeniem dotacji dla biblioteki,
 - b) książka *na telefon* – stworzę ofertę dla seniorów, osób chorych i niepełnosprawnych, które będą miały możliwość złożenia zamówienia na wypożyczenie książek lub audiobooków przez telefon, a bibliotekarz raz w miesiącu dostarczy je do czytelnika.
3. Zmiana metod pracy i doskonalenie zawodowe – będę dążyła do zmiany sposobu myślenia o pracy bibliotekarzy i zastosowania w Bibliotece, w większym stopniu, metod zadaniowo-projektowych. Będzie się to wiązało ze zwiększeniem funduszy na szkolenie pracowników, bowiem zadania edukacyjno - kulturalne

i informacyjne, jakie stoją przed współczesnymi bibliotekami nakładają na bibliotekarzy ustawiczne doksztalcanie, udział w szkoleniach, warsztatach i wymianę myśli z innymi bibliotekarzami. Będę oczywiście zabiegała o środki finansowe na ten cel, bowiem wychodzę z założenia, że tylko przeszkolona kadra obsłuży wymagającego czytelnika profesjonalnie i fachowo.

4. Rekonesans potrzeb czytelnicznych – zbadam rynek użytkowników biblioteki poprzez obserwacje zachowań, rozmowy, wywiady i ankiety. Pozwoli to w przyszłości zwiększyć liczbę zadowolonych czytelników i podniesie szanse pozyskania nowych.
5. Gromadzenie zbiorów – właściwa polityka w tym zakresie pozwoli zgromadzić uniwersalny księgozbiór z wszystkich dziedzin wiedzy. Konieczne jest więc:
 - a) bieżące uzupełnianie zbiorów bibliotecznych,
 - b) trafny wybór nowości wydawniczych – zadanie to będzie się wiązało z wcześniejszym określeniem potrzeb czytelnicznych i analizą rynku wydawniczego,
 - c) tworzenie zbiorów: audiobooków, filmów, płyt winylowych i CD, które oprócz możliwości ich wypożyczenia, uatrakcyjnią zajęcia biblioteczne dla różnych grup wiekowych,
 - d) gromadzenie księgozbioru z zakresu regionalizmu, kultury i walorów turystycznych regionu – niezbędna jest tu współpraca z bibliotekami, nadleśnictwem, muzeum, powiatowym i miejskim działem promocji.

II. Działania w sferze informacyjnej i merytorycznej.

To bardzo ważny obszar warunkujący rozwój Biblioteki i dostosowania jej działalności do potrzeb instytucji XXI wieku.

1. Modernizacja sieci komputerowej – zamierzam sukcesywnie wymieniać stary sprzęt komputerowy i pozyskiwać nowy zarówno do korzystania przez użytkowników Biblioteki, jak i jej pracowników.
2. Utworzenie centrum multimedialnego w czytelni komputerowej – pozyskam środki na zakup interaktywnego monitora dotykowego, sprzętu muzycznego, itp. Nowoczesne, dobrze wyposażone centrum multimedialne poszerzy spektrum możliwości pracy bibliotecznej i uatrakcyjni metody pracy z różnymi grupami wiekowymi, np. pozwoli ciekawie zaaranżować *Animacje bajkowe* dla najmłodszych czy *Wieczory z muzyką...* dla seniorów.

3. Wymiana oprogramowania - program Mol Libra powinien w przyszłości zostać wymieniony na nowocześniejszy system biblioteczny, który pozwoli wprowadzić m.in. katalogi komputerowe on-line, wypożyczenia międzybiblioteczne – na przykład czytelnik będzie mógł z domu pozyskać informacje o księgozbiorze biblioteki i zarezerwować książki lub audiobooki, które wcześniej wybrał.
4. Tworzenie Biblioteki, jako współczesnego centrum informacji – taka sytuacja, na pewno pozytywnie wpłynie na wcześniej wspomnianą promocję biblioteki. Niezmiernie ważne, w tym zakresie, jest komunikowanie się z czytelnikami poprzez pocztę e-mailową oraz permanentne rozwijanie strony internetowej Biblioteki, a w przyszłości wspomniane wcześniej udostępnienie on-line katalogów Biblioteki i zarządzanie własnym kątem przez Internet.

III. Działania w sferze edukacyjnej i kulturalnej.

Biblioteka będąc w gminie instytucją promującą kulturę i naukę ma spełniać w środowisku lokalnym bardzo ważne funkcje.

1. Biblioteka, miejscem przyjaznym dzieciom - zależy mi na kształtowaniu czytelnika już od najmłodszych lat oraz na promocji Biblioteki w środowiskach edukacyjnych. Dlatego też:
 - a) wyodrębnię w pomieszczeniu czytelni księgozbiór dziecięcy, zaaranżuję wnętrze i przystosuję do zajęć bibliotecznych z przedszkolakami i uczniami szkoły podstawowej, po to, aby stopniowo wprowadzać dzieci w świat książek i innych ciekawych zasobów Biblioteki,
 - b) zintensyfikuję współpracę z lokalnymi szkołami i przedszkolami, poszerzę ofertę biblioteczną dla tych środowisk, będę inicjować czytelnictwo dla dzieci poprzez organizowanie zajęć i lekcji tematycznych, np. *Inspirujące zabawy z książką*, spotkania integracyjne, np. *Cała Polska czyta dzieciom*, zapraszanie ciekawych gości z innych instytucji kultury i nie tylko,
 - c) rozbudzę zainteresowania najmłodszych, nie tylko czytelnicze, np. zorganizuję multimedialne zajęcia dotyczące *Ciekawych adaptacji filmowych bajek i lektur*, cykl zajęć *Z Mapą po Gminie Damnica*, warsztatów *Z grafiką za pan brat* czy też *Spotkania z Chopinem* z okazji Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego,
 - d) będę promować literaturę z różnych dziedzin życia organizując zabawy

- i spotkania z przedstawicielami wybranych obszarów sztuki, nauki czy kultury, np. takich jak: *Kto żył w domku z kamienia?*, *Za kilkoma nutami*, *Przedstawienia paluszkowo-skarpetkowe*, *Ciekawscy mali ogrodnicy*,
- e) zorganizuję i będę koordynować biblioteczne działania dla szkół i przedszkoli: konkursy, wystawy, prelekcje, warsztaty dotyczące różnych dziedzin życia społecznego i kulturalnego oraz z zakresu tradycji regionu, obrzędów ludowych, turystyki, np.: *Co w domach piszczy?*, *Chodzące historie gminy*, *Świąteczne pyszności*, *Meandry Łupawy*,
- f) rozpropaguję i aktywnie się włączę we współorganizację inicjatyw szkolnych, gminnych i regionalnych, np. Gminny Konkurs Literacki *Młodzi Tworzą Literaturę*, Pomorską Wiosnę Literacką, Konkurs plastyczny - *Polska moja Ojczyzna*.
2. Biblioteka w Damnicy - przestrzeń dla różnych grup wiekowych i społecznych – mam tu na myśli stworzenie bogatej, ciekawej oferty dla dorosłych użytkowników biblioteki. Zależy mi na tym, żeby Biblioteka w Damnicy była nowoczesnym miejscem, gdzie nie tylko uczestniczy się w kulturze, ale zarazem ją tworzy, miejscem otwartym i przyjaznym dla mieszkańców całej gminy. Dlatego konieczne jest:
- a) aktualizowanie zbiorów bibliotecznych i podnoszenie jakości zasobów Biblioteki - będę zakupywać nowości wydawnicze po uprzednim rekonesansie potrzeb i oczekiwań czytelników,
- b) organizowanie cyklicznych imprez bibliotecznych takich jak: warsztaty artystyczne, wystawy, prelekcje, spotkania autorskie dostosowanych do zainteresowań użytkowników i rozbudzających ich pasje czytelnicze oraz hobbystyczne, np. warsztaty plastyczne *Witkacy – artysta z gór na Pomorzu*, prelekcje *Kaszubszczyzna - temat znany i nieznan*, wystawa *Sztuka użytkowa PRL-u*, turystyka *Rowerem czy kajakiem – tak odkrywam gminę*,
- c) wolontariat na rzecz Biblioteki – podejmę działania w celu pozyskania chętnych użytkowników do zorganizowania i przeprowadzenia zajęć komputerowych dla seniorów; będę zabiegała o stworzenie *Klubu wolontariat dla młodzieży* - udział w akcji *Cała Polska czyta dzieciom* lub udział w *Narodowym Czytaniu*, *Młodzi graficy komputerowi na start*-projektowanie plakatów i ulotek promujących akcje i imprezy biblioteczne.

- d) centrum bibliotecznej informacji kulturalnej – informowanie użytkowników o aktualnej ofercie kulturalnej w regionie: imprezach, koncertach, spektaklach, wystawach, nocy muzeum, nocy kultury, festiwalach książek i innych ciekawych wydarzeniach artystycznych,
- e) współdziałanie i współpraca z Biblioteką Wojewódzką w Gdańsku i innymi bibliotekami w województwie pomorskim w zakresie rozwijania czytelnictwa – mam tu na myśli wymianę doświadczeń, wspólne seminaria i szkolenia branżowe,
- f) współpraca Biblioteki z lokalnymi instytucjami kultury i edukacji, fundacjami, stowarzyszeniami i innymi organizacjami pożytku publicznego, a także lokalnymi przedsiębiorcami – będę kontynuować wypracowane dotychczas formy współpracy z samorządem, CEiKiem, gminnymi szkołami i przedszkolem, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PUP w Słupsku. Oczywiście zamierzam poszerzyć krąg organizacji, stowarzyszeń i instytucji współpracujących z Biblioteką, mam tu na myśli Akademię Pomorską w Słupsku, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku i Bibliotekę Muzealną, MCK w Słupsku, Starostwo Powiatowe w Słupsku i wiele innych instytucji. Będę również nawiązywała współpracę z artystami amatorami z terenu gminy i powiatu oraz starała się zachęcić i włączyć ich w życie kulturalne Biblioteki. Poszerzę partnerów z firm lokalnych do karty *Z biblioteką do kultury*,

Cel, jaki postawiłam sobie, aplikując na stanowisko dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Damnicy, to stworzenie nowoczesnej Biblioteki, która ma służyć mieszkańcom i współtworzyć życie społeczne gminy oraz inicjować różnego rodzaju przedsięwzięcia edukacyjne i kulturalne. Współczesne czasy, gdzie technologia informacyjna i komunikacyjna ulega dynamicznym przemianom, powodują, że czytelnika nie satysfakcjonuje już tradycyjna rola biblioteki. Dzisiaj przed bibliotekami publicznymi stoją bardzo trudne zadania. Nasza Gminna Biblioteka też musi im sprostać starając się zaspakajać i rozwijać potrzeby czytelnicze, oświatowo - kulturalne i informacyjne swoich mieszkańców. My, bibliotekarze mamy niełatwy *orzech do zgryzienia*, bo to od nas zależy na ile atrakcyjną ofertę otrzymają użytkownicy, jak spędzą u nas wolny czas, czy zdobędą potrzebną wiedzę i nowe umiejętności, czy rozbudzą zainteresowania i poszerzą horyzonty. To prawda, że już dzisiaj czytelnicy mogą skorzystać z Internetu i ciekawych zasobów Biblioteki. Ja mam

jednak ambitniejsze cele, bo chciałabym jeszcze bardziej zaktywizować różne grupy użytkowników Biblioteki do kulturalnego spędzania czasu: do udziału w wykładach poświęconych różnym dziedzinom wiedzy czy też w warsztatach, wernisażach i wystawach związanych ze sztuką lub edukacją, wieczorkach z poezją, muzyką i historią, albo spotkaniach z ciekawymi ludźmi poświęconych kulturze i obyczajom. Jestem głęboko przekonana, że uda mi się osiągnąć ten cel. Poczynię wszelkie starania, żeby również sukcesywnie włączyć w działalność Biblioteki, w dostęp do kultury, informacji i wiedzy mieszkańców bardziej odległych zakątków gminy, aby nie dopuścić do ich marginalizacji i wyalienowania z tej części życia społecznego.

Dorota Nowak

